

EELHINNANG

Keskkonnaamet annab keskkonnamõju hindamise (*KMH*) eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 6¹ lg 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“.

Eelhindamine teostatakse olemasolevate andmete põhjal ilma lisauuringuteta. Kavandatava tegevuse korral on eelhindamisel võetud aluseks:

- taotlus¹,
- Eesti Looduse Infosüsteemi (*EELIS*) andmed,
- Maa-ja Ruumiameti kaardirakenduse kaartide andmed,
- OÜ E-Konsult, 2016 „Sõru sadama rekonstrueerimise vee erikasutusloa taotluse *KMH* (töö nr E1336)“² (*Sõru sadama KMH*).

1. Kavandatav tegevus

1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Keskkonnaamet on 04.04.2016 korraldusega nr KKO 1-3/16/828 andnud aktsiaseltsile Saarte Liinid keskkonnaloo Sõru sadama (Liini, Pärna küla, Hiiumaa vald, Hiiumaa maakond, küla 17501:003:0088) süvendamiseks mahus 12 000 m³ ning uue rambi rajamisega seotud töödeks, mille käigus uputatakse veekogu põhja tahkeid aineid mahus 300 m³. Keskkonnaluba anti kehtivusega kuni 04.04.2021.

Aktsiaselts Saarte Liinid esitas 10.03.2020 keskkonnaloo muutmistaotluse (registreeritud KOTKAS taotlusena nr T-KL/1002615). Muutmistaotluse kohaselt selgitati, et seoses rekonstrueeritud rambist põhja poole jääva kaiosa väga halva tehnilise seisukorraga, on vajalik selle kaiosa rekonstrueerimine ja selle esise veeala süvendamine. Kai rekonstrueerimise käigus uputatakse veekogu põhja tahkeid aineid mahus kuni 600 m³ ja teostatakse süvendustöid mahus kuni 5000 m³. Seega sooviti muuta keskkonnaloo lõppemise aega ja määrata loal süvendamise kogumahuks 15 900 m³ ja tahkete ainete paigutamise kogumahuks 900 m³. Süvenduspinnas oli kavas paigutada maismaale (Sadama küla 17501:003:0086) ja/või rannaäärsele alale. Süvendatava pinnase ladustamiskoha keskpunkti koordinaadid olid x 6506990 y 414482. Keskkonnaamet muutis 06.05.2020 korraldusega nr DM-108863-7 keskkonnaluba vastavalt taotlusele.

Käesolevalt esitas aktsiaselts Saarte Liinid keskkonnaloo muutmise taotluse, mille kohaselt soovitakse muuta keskkonnaloo lõppemise tähtajaks 01.07.2035. Taotluses on selgitatud, et loa mahust on ära kasutatud 900 m³ tahkete ainete paigutamiseks ja 11 186 m³ sadama

¹ Registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis (KOTKAS) 20.06.2025 taotlusena nr [T-KL/1027918-2](#) (*taotlus*), menetluse nr [M-131502](#) all.

² Kätesaadav taotluse [T-KL/1027918-2](#) lisas 4.

sissesõidutee ja kaide ümbruse süvendamiseks. Loa kehtivuse ajal kasutamata süvendusmaht on 4 714 m³. Seega taotletakse keskkonnaval kehtivusaja pikendamist 10 aasta võrra ning loa mahu suurendamist 1 200 m³ võrra. Seega soovitakse järgneval perioodil teostada regulaarset hooldussüvendust kogumahu 5 914 m³ (loa kogumaht 17 100 m³). Eesmärk on perioodi jooksul süvendada sadama kaide nr 1, 2, 3 akvatooriumit ning sadama sissesõiduteed (vt joonis 1).

Joonis 1. Punasega on märgitud hooldussüvendustööde ala.

Süvendatav pinnas kavandatakse paigutada maismaale. Pinnas pumbatakse esmalt Sadama (17501:003:0086) kinnistul paiknevasse settebasseini, millest see pärast tahenemist veetakse ladestamise aladele (Merekeskuse 817501:003:0243 ja Kooli 17501:003:0066) joonisel 2 märgitud aladele (vt ka foto 1). Pinnase ladestamisel aladele 1 ja 2 jälgitakse, et pinnas ei valguks üle piiride naabermaadele. Selleks rajatakse aladele kujupüsivad nõlvad. Ladestamise ala 2 kõrval paiknev kuivenduskraav hoitakse ladestamise ajal töökorras. Pärast maa-alade täitumist pinnasega või alade kasutusele võtmist maaomaniku poolt tasandatakse alad võimalikult samasse tasapinda varem süvendustööde käigus pinnasega täidetud ja tasandatud Merekeskuse kinnistu osaga.

Joonis 2. Pinnase paigutuse alad.

Foto 1. Vaade pinnasepaigutuse alale (punane ring) ja sadama alale (kollane ring). Foto juuni 2025.

Taotluse kohaselt teostatakse süvendustöid vajaduspõhiselt. Süvendustöid ja pinnase paigutamise töid teostatakse väljaspool linnude pesitsusperioodi 15.04.-15.07, töid välditakse tugeva tuulega.

1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Eesti üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“³ kohaselt, on tõhus ja kestlik merealade kasutamine riigile oluline. Kogu Eesti rannikul tuleb välja arendada riigi seisukohalt optimaalne väikesadamate kett, mis seob saared mandriga ja edendab turismialaseid otsesidemeid välisriikidega, aidates kindlustada saarte ja rannikualade majanduslikku baasi. Väikesadamate arendamisel on otstarbekas ühildada erinevad kasutusotstarbed (kalandus, turism, rekreatsioon jne). Väikesadamate haakuvus tagamaal pakutavate teenustega tekitab sünergia, mis parandab turismi arenguvõimalusi. Väga tähtis on tagada hea ligipääs väikesadamatele – nii merel kui ka siseveekogudes.

Eesti mereala planeeringu⁴ kohaselt on Eesti rannikumeri enamasti madal ja ohtuderohke. Ranniku sobivaimad sadamakohad on juba kasutusel, looduslikult ebasoodne sadamakoht tähendab suuri kulusid. Sellest tulenevalt on mõistlik investeerida olemasolevatesse sadamatesse. Eesti merealplaneering annab suunise, et uute kaadamisalade määramisel vältida

³ Kehtestatud Vabariigi Valitsuse 30.08.2012 korraldusega nr 368. Kättesaadav: <https://planeerimine.ee/ruumiline-planeerimine/yrp/> (25.07.2025).

⁴ Kehtestatud Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 korraldusega nr 146. Kättesaadav: <https://www.agri.ee/regionaalareng-planeeringud/ruumiline-planeerimine/mereala-planeering> (25.07.2025).

võimalusel väga madalaid merepiirkondi, et säilitada nende elurikkust ja erosiooni rannikupiirkonnas. Üldpõhimõttena tuleb vältida kaadamist ökoloogiliselt tundlikul perioodil (nt kalade kudeajal jm), kui see on tehnilis-majanduslikult võimalik.

HELCOMI soovitusel tuleks esmalt vaadata, kas on süvendamisel saadud setteid võimalik kasutada kaulikult maismaal või randade kulutuse takistamiseks, üleujutusohu vähendamiseks vms otstarbe⁵.

Merestrateegia raamdirektiivi (2008/56/EÜ; lüh. MSRD) põhieesmärk on säilitada või saavutada hiljemalt aastaks 2020 mereala hea keskkonnaseisund. Keskkonnaseisundi säilitamiseks või saavutamiseks on vaja rakendada keskkonnakaitse meetmeid. Igal EL riigil tuleb välja töötada ja rakendada oma merealas merestrateegia, et edendada merede säästvat kasutamist ja säilitada mereökosüsteeme. Merestrateegiat kohaldatakse kogu Eesti mereala suhtes ning selle eesmärgid on järgmised (Keskkonnaministri 25.09.2020 määrus nr 46):

- kaitsta ja säilitada merekeskkonda, hoida ära selle seisundi halvenemine või taastada võimaluse korral mereökosüsteemid piirkondades, kus need on kahjustatud;
- hoida ära ja vähendada heiteid merekeskkonda, et järk-järgult vähendada selle saastamist ning tagada, et heited ei mõjutaks ega ohustaks oluliselt mere bioloogilist mitmekesisust, mere ökosüsteeme, inimese tervist ega mere seaduslikke kasutusviise.

Piirkonnas kehtib Emmaste osavalla üldplaneering (2005), mille kohaselt planeeritakse Sõru sadama korraliku väljaarendamist - luuakse paremad tingimused jahtide sildumiseks ning viiakse sadam vastavusse rahvusvaheliste jahisadama nõuetega. Koostamisel olev Hiiumaa valla uus üldplaneering näeb ette jätkuvat sadama olemasolu.

Sõru väikelaevasadama ja Sõru sadama alal kehtib 2005. aastal kehtestatud detailplaneering „Sõru sadamaga piirneva ala 1. Etapi detailplaneering“ (Dagopen OÜ Projektbüroo koostatud detailplaneering, töö nr 04-137) (edaspidi *Sõru sadama detailplaneering*). Detailplaneeringualal on maaapealsete ehituste püstitamine lubatud detailplaneeringujoonisel näidatud hoonestusaladel. Ülejäänud aladel võib rajada maa-aluseid kommunikatsioone, teid, kaisid, platse ja sadama funktsioneerimiseks ja muuseumlaeva eksponeerimiseks vajalikke rajatisi.

Hiiumaa Vallavalitsus on oma korraldusega „Projekteerimistingimuste andmine detailplaneeringu olemasolul (Sadama ja Merekeskuse, Pärna küla)“ täpsustanud Sõru sadamaga piirneva ala 1. etapi detailplaneeringuga planeeritud sadama maa-alal asuvate ehitiste teenindamiseks vajalike ehitiste (ÜVK rajatised) ja juurdepääsutee asukohta Sadama ja Merekeskuse kinnistutel. Projekteerimistingimustega muudeti Merekeskuse kinnistule ette nähtud reoveekogumismahuti, torustike ja neid teenindava tee asukohta, nihutades need kinnistu idapoolsesse ossa.

Vastavalt looduskaitseseadus (LKS) § 5 lg 2 nimetatakse Läänemere kallast rannaks. Mere rannal on määratud ehituskeeluvöönd ning ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud (LKS § 38 lg 3), välja arvatud LKS § 38 lg-s 4-6 toodud ehituskeeluvööndi erisuste osas. Keskkonnaluba ei anta enne vastava planeeringu kehtestamist (keskkonnaseadustiku üldosa seadus (KeÜS) § 55) või kui tegevus ei vasta õigusaktides sätestatud korrale (KeÜS § 52 lg 1 p 4).

⁵HELCOM süvendamise ja kaadamise juhend, 2024. Kättesaadav: <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2024/03/HELCOM-Guidelines-for-Management-of-Dredged-Material-at-Sea.pdf> (30.07.2025).

Käesoleval juhul kavandatav regulaarne hooldussüvendus olemasolevas sadamas ning pinnase paigutamine maismaal haljasala loomisel ei ole tegevused, mis vajaks eraldi detailplaneeringut (ehitusseadustik § 12 lg 2, planeeringuseaduse § 125, LKS § 38 lg 5 p 2). Ei kavandata uute rajatiste püstitamist ega rajatiste laiendamist. Toimub olemasoleva sadamabasseini hooldus.

Seega, kavandataval tegevusel puudub vastuolu kehtivate õigusaktide ja planeerimisdokumentidega.

1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Vee erikasutustööde käigus ei kasutata ressursina maad, mulda, pinnast, maavara, vett ega loomastikku ja taimestikku. Vee erikasutustööde alal meres ei esine loodusvarasid kasutataval kujul (kasutatud Maa- ja Ruumiameti geoportaali andmeid).

1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakulud on seotud vee erikasutustöödeks ja pinnase planeerimiseks kasutatava tehnika kasutamisega. Energiakasutust on võimalik viia miinimumini kasutades töödeks sobivaimat tehnikat.

1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

1.5.1. Heited vette

Sõru sadama KMH aruande koostamise raames teostati mh setete uuringud (OÜ REI Geotehnika, Sadam Sõrus. Emmaste vald, Hiiumaa. Ehitusgeoloogilise ja reostusuuringu aruanne). Keskkonnareostust süvendusalal tuvastatud ei ole. Piirkonda uusi reostusallikaid ei ole rajatud ning suuremaid õnnetusi ei ole teadaolevalt toimunud. Täpsemad analüüsid ei ole vajalikud HELCOM süvendamise ja kaadamise juhendi⁶ p-st 6.10.c lähtuvalt - puuduvad teadaolevad reostusallikad, süvendamine alla 10 000 t/a. Süvendustöödega ei kaasne reostuse vabanemist pinnasest.

Sõru sadama KMH aruande kohaselt on süvendatava ala pinnas mudas savikas liiv kuni 2 meetrit (kiht 1) kaevamisraskuse klass III, mujal 5...10 cm. Liiv on ebaühtlase terasusega – peenliivast jämeliivani. Pinnas on savikam ja sisaldab enam orgaanilist ainet sissesõidukanali vahetus läheduses, kuhu setib laevakruvide poolt merepõhjast ülestõstetud materjal. Liiva all esinevad pruunikashallid 5...15% kruusateri ja veeriseid sisaldavad savipinnased. Vee erikasutuse aastaaruannete kohaselt on pinnas „savi-liiv, muda“. Seega tekib süvendamisel peeneid osakesi, mis püsivad veesambas võrdlemisi kaua. Tekkiv heljum võib mõjutada kalu kudeperioodil ja põhjaelustikku. Lisaks satub vette toitaineid.

Olemasoleva teabe kohaselt satub süvendamisel vette hinnanguliselt 4 -10 % süvendatava pinnase kogumahust. Heljumipilve levik sõltub paljudest teguritest, millest tähtsamad on hoovuse liikumiskiirus, tuule kiirus ja vette sattuvate pinnaseosakeste füüsilised omadused –

⁶ HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhend. Kättesaadav: <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2024/03/HELCOM-Guidelines-for-Management-of-Dredged-Material-at-Sea.pdf> (25.07.2025).

kiiremini settuvad raskemad osakesed, settimine on kiirem tuulevaikse ilmaga⁷. Pärast tööde lõppu langeb heljumi sisaldus vees kiiresti⁸. Väga suurte süvendustööde korral (ca miljon m³) on esialgne olukord taastunud kahe nädala jooksul, väiksemamahuliste tööde korral (ca 10 tuhat m³) on juba kahe tunni jooksul. Konservatiivsete mudelduste kohaselt võib heljum kanduda kuni 400 m kaugusele, kuid juba 200 m kaugusel on heljumi kontsentratsioon (sisaldus ca 5 mg/l)⁹ võrreldav foontingimustega (sügis-talv põhjaranniku lahtedes 8 mg/l¹⁰). On täheldatud, et kõrgemad heljumi kontsentratsioonid esinevad valdavalt suuremate tuulesündmuste korral, heljumi kontsentratsioon tõuseb märgatavalt, kui tuule kiirus on 10 m/s või rohkem¹¹.

1.5.2. Heited õhku

Üldiselt põhjustab kopp ekskavaatori tööprotsess müra tasemel ca 109 dB¹². Pumpsüvendajaga tekitatav müra ei ole tavaliselt suurem kui 40–50 dB¹³, diiselmootoriga amfiibmasina Watermaster IV müratase tootja andmetel on 103 dB¹⁴. Vee erikasutustööde aegne müra on lühiajaline ja pöörduv, st esineb ainult tegevuse ajal ning tööde lõppemisel see lakkab. Seega kaasneb tegevusega ajutine mürafooni tõus. Keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (määruse nr 71) lisa 1 p 4 kohaselt on ehitustegevusega seotud müra ekvivalentsed piiratasemed normeeritud vaid öhtusel ja öisel ajal (ajavahemikul 21.00–7.00). Ehitusmürale rakendatakse kella 21.00–7.00 piirväärtusena asjakohase mürakategooria tööstusmüra normtasest. Päevasel ajal (7.00–21.00) ehitustöödest tulenevale mürale normtasemeid kehtestatud ei ole. Lähimad elumajad asuvad süvendusalast ca 700 m kaugusel, pinnaseladustamise alast nr 2 300 m kaugusel. Elamuteni jõudev müra on ebaoluline¹⁵. Lisaks, sadamat kasutatakse väikelaevade poolt kui ka regulaarse laevaliikuse korraldamiseks, seega on kõrgeenenud mürafoon sadamas tavapärane.

Süvendaja mootorite/jõuallikate töötamisel eralduvad välisõhku lämmastikoksiidid, SO₂, CO, CO₂, summaarsed lenduvad orgaanilised ühendid, osakesed, peenosakesed, Pb, Cd, Hg, As, Cr, Cu, Ni, Zn, dioksiinid ja furaanid, besno(a)püreen, benso(b)-fluoranteen, benso(k)-fluranteen ja indeeno-(1,2,3-cd)püreen. Arvestades tegevuse iseloomu ja kestvust, siis õhukvaliteedi piir- või sihtväärtusi ei ületata. Vee erikasutus ei põhjusta pöördumatuid muutusi õhukvaliteedi osas

⁷ Corson OÜ, 2012. Vanasadama uue, e (ida) kruisikarajamise keskkonnamõju hindamise aruanne.

Kättesaadav: <https://www.ts.ee/wp-content/uploads/2020/01/Vanasadama-uue-kruisikarajamise-KHM-aruanne.pdf> (25.07.2025).

⁸ Arvo Järvet, 2008. Emajõe-Peipsi-Velikaja veetee ettevalmistavad tööd. KMH aruanne

⁹ OÜ EstKONSULT, 2020. Kelnase sadama vee erikasutusloa KMH, Töö nr E1401.

¹⁰ Laura Raag, 2014. Süvendustööde mõju heljumi kontsentratsiooni ruumilisele jaotusele, hinnatuna kaugseire andmetest. Tallinna Tehnikaülikool.

¹¹ Paldiski Lõunasadama süvendustööde aegse heljumi seire aruanne 2020 (<https://www.ts.ee/wp-content/uploads/2020/05/Paldiski-L%C3%B5unasadama-s%C3%BCvendust%C3%B6%C3%B6de-heljumi-seire-aruanne-2020.pdf>), Pakrineeme LNG terminali heljumi seire aruanne (https://kotkas.envir.ee/permits/public_assignment_view?permit_assignment_submission_id=33641&representative_id_id=) (25.07.2025).

¹² Tapio Lahti, 2010. Keskkonnamüra hindamine ja müra leviku tõkestamine.

¹³ Eesti Mereakadeemia, 2006. Muuga sadama akvatooriumi liitsihi piirkonna süvendamise keskkonnamõjude hindamine. Töö nr. 03/06. https://www.ts.ee/wp-content/uploads/2020/01/Muuga_s%C3%BCvendamise_KMH_aruanne.pdf (25.07.2025).

¹⁴ AS Maves, 201. „Lahepera järve ökoloogilise seisundi parandamise insenertehnilise kava keskkonnamõju hindamise aruanne,„ Töö nr: 16166. Kättesaadav: https://www.peipsivald.ee/documents/18275523/19045972/Lahepera+KMH+aruanne+tekst+01_2018.pdf/c4545200-66a1-4d50-9e9e-ef5c4044230f?version=1.0 (25.07.2025).

¹⁵[https://noisetools.net/barriercalculator?source=\[1.5,500,90\]&receiver=\[1.5,300\]&barrier=\[1.2,8,150\]](https://noisetools.net/barriercalculator?source=[1.5,500,90]&receiver=[1.5,300]&barrier=[1.2,8,150]) (25.07.2025).

antud piirkonnas.

Valguse, soojuste ja kiirguse reostust vee erikasutusega ümbruskonnale ei kaasne. Lõhnareostus on lühiajaline ning tööde aegne ja valdavalt seotud ehitustööde käigus kasutatavate masinate diiselmootoritega. Kõik võimalikud mõjud on ajutise ja lühiajalise iseloomuga.

1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole nimetatud piirkonnas ja selle läheduses toimunud olulisi reostusjuhtumeid. Pinnaseanalüüside kohaselt ei ole süvenduspinnas reostunud. Seega ei näe Keskkonnaamet ette settest vabaneda võivate saasteainetega seotud probleeme, pinnas on looduslik. See ei sea erinõudeid süvendatud pinnase käitlemiseks.

Pinnast loetakse jäätmeteks, kui see on seisnud ladestuskohas kolm aastat. Samuti, kui süvenduspinnase kasutamise aeg ja koht ei ole kindel ja garanteeritud loetakse ladustatud süvenduspinnas jäätmeteks (jäätmeseadus (*JääTS* § 35² lg 1 p 4)). Süvenduspinnase püsivalt paigaldamist maapinnale mäena või vallina käsitletakse insenerehitisena (*JääTS* § 35² lg 2²). Käesolevalt planeeritakse pinnas maismaale etapiviisiliselt. **Süvendamise tekkiv pinnas ei ole reostunud ning seega on seda lubatud kasutada soovitud viisil, tegemist ei ole seega jäätmega.**

1.7. Tegevusega kaasnevate avariiolekordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Vee erikasutustööde käigus on teoreetilisteks võimalusteks kasutatava tehnikaga toimuv avarii. Eeldus heast koostööst ja ladusast info liikumisest töödel osalevate inimeste vahel ning töökorras tehnika kasutamisest aitab vähendada kõikvõimalikke avariisid ja nendest tulenevat kahjulikku mõju. Kasutatav tehnika peab olema töökorras ja ei tohi põhjustada täiendavat pinnase- ega veereostust. Tööde käigus tuleb järgida head ehitustava ning jälgida töötavate mehhanismide tehnilist korrasolekut. Töökorras tehnika kasutamisel ei ole tõenäoline õlireostuse tekkimine ja seeläbi ümbritseva keskkonna kahjustamine.

1.2. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Tegevusega ei kaasne eeldatavalt suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

2.2. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

2.2.1. Sadama andmed

Sõru sadam ja Sõru väikelaevasadam paiknevad Hiiu maakonnas Hiiumaa vallas Pärna külas Soeala väina suudmes. Sõru sadamat mainiti sadamakohana esimest korda ajaloolistes ürikutes juba aastast 1254. 1917.a. sai valmis pikk sadamasild, mis on tormides ja sõdades mitu korda hävinud. 1937. a. süvendati Sõru sadama faarvaater. Nõukogude ajal kaevati sadamasse kanal suuremate kalapaatide sildumiseks ja varjumiseks ning rajati selleks ka vajalikud

kaldarajatised. Hilisem sadama süvendamine toimus 1971. aastal, mil Sõru sadam hakkas uuesti muutuma aktiivseks sadamaks. 1998.a. hakkas pärast sadamakai pikendamist ja kanali süvendamist Sõrul silduma Triigi - Sõru liinil kurseeriv parvlaev. Sõru väikelaevasadamat kasutasid väiksemad kalalaevad. Praeguseks on rekonstrueeritud suures osas Sõru sadama ja Sõru väikelaevasadama kaid ja Sõru sadamast toimub regulaarne parvlaevavahendus Hiiumaa ning Saaremaa vahel.

Sõru sadam on kantud Sadamaregistrisse koodiga EE SRU. Sadamas osutatakse sadamateenuseid sõltumata veesõiduki suurusest 1. jaanuar - 31. detsember. Sadamaregistri andmetel on sadamas 4 statsionaarset kaid (vt tabel 1).

Tabel 1. Sadama kaid Sadamaregistri andmetel.

Nimetus	Liik	Sügavus kai ääres (m) EH2000	Pikkus(m)
Kai nr 1	Statsionaarne kai	4,5	60,7
Kai nr 2	Statsionaarne kai	3,9	40,3
Kai nr 3 kaiosa 3a	Statsionaarne kai	4	32,4
Kai nr 3 kaiosa 3b	Statsionaarne kai	3	40,3

2.1.2. Varasemad keskkonnalaad

Keskkonnaamet on 01.07.2014. aasta korraldusega nr KKO 1-15/14/27 andnud vee erikasutusloa nr L.VV/325072 kehtivusega kuni 31.12.2015 Sõru sadama sissesõidu ja akvatooriumi süvendamine sadama laevakanali ja akvatooriumi läänepoolses osas mahus kuni 1000 m³. Süvendatav pinnas paigutati Sõru sadama territooriumi vastas olevale läänepoolsele merealale sadamahoone lähisel (ca 600 m kaugusel rannast).

Keskkonnaamet on 04.04.2016 korraldusega nr KKO 1-3/16/828 andnud aktsiaseltsile Saarte Liinid keskkonnavalua nr L.VV/327504 Sõru sadama süvendamiseks (vt tabel 2).

Tabel 2. Vee erikasutuse aastaaruannete kohaselt teostatud tööd.

Aasta	Etapp	Süvendamismaht m³	Süvenduspinnase paigutamine
2016-2017	I etapp	6230	Sadama katastriüksus (17501:003:0086) ja Merekeskuse katastriüksus (17501:003:0243).
2018		0	
2019		1 100	
2020	I etapp	0	Sadama katastriüksus (katastritunnus 17501:003:0086) ja/või rannäärsele alale. Süvendatava pinnase ladustamiskoha keskpunkti koordinaadid x 6506990 y 414482.
2021		0	
2022		0	
2023		3 856	
2024		0	

Seega on tõenäoline ka edaspidine regulaarne hooldussüvendamine ohutu navigatsiooni tagamiseks.

2.2.3. Tegevuse õiguslik alus

Eesti mereala sisemeri on avalik veekogu ja kuulub riigile (veeseadus (VeeS) § 23). Kinnisomand ulatub avaliku veekogu kaldajooneni ja kaldajoon on veekogu tavaline veepiir (asjaõigusseadus § 133 lg 1). Vee erikasutuseks võõral maatükil peab kasutajal olema ka maaomaniku nõusolek. Maaomaniku nõusolek ei ole nõutav sellise maatüki kasutamise korral, mis asub riigi omandisse kuuluva veekogu all (VeeS § 186 lg 2).

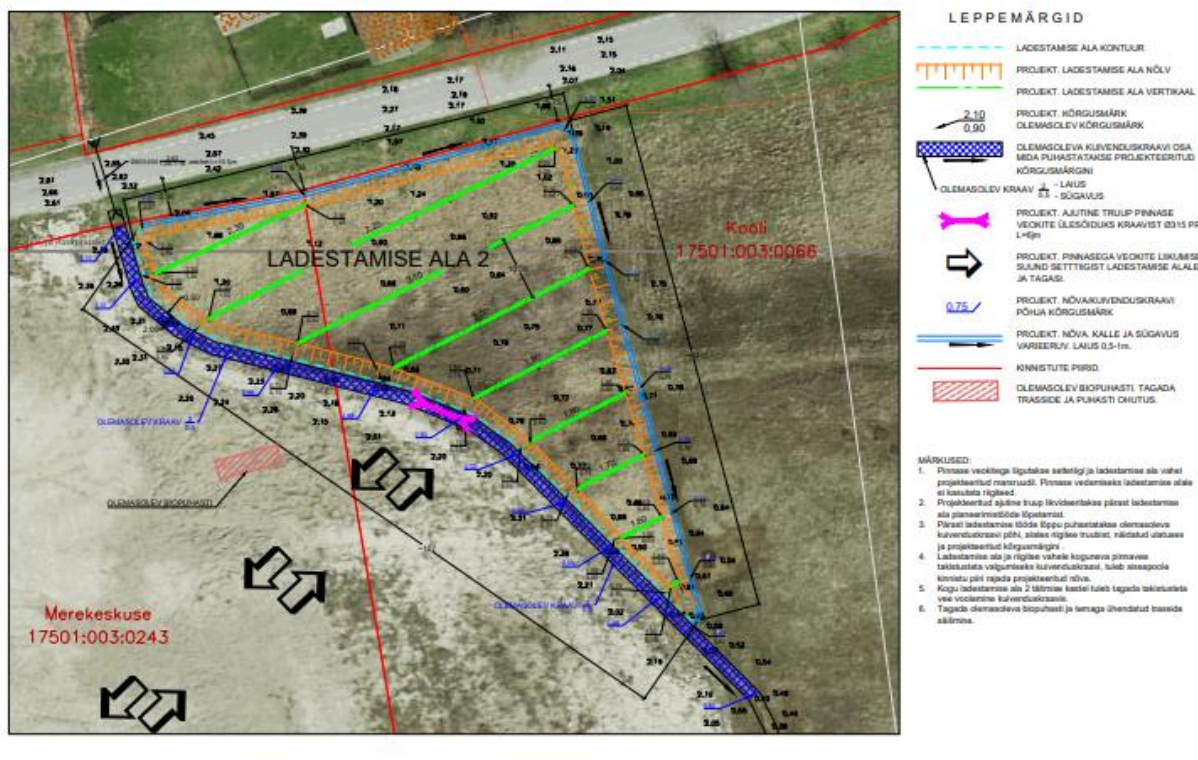
Sõru sadama kinnistud (Liini, Pärna küla, Hiiumaa vald, Hiiumaa maakond, kü 17501:001:0397, 17501:003:0088) kuuluvad e-kinnistusraamatu väljavõtte kohaselt aktsiaseltsile Saarte Liinid. Sadama akvatoorium on määratud 05.04.2019 Vabariigi Valitsuse otsusega nr 98.

Hiiumaa Vallavalitsus on andnud oma nõusoleku¹⁶ süvenduspinnase paigutamiseks Hiiumaa vallale kuuluvatele Kooli (17501:003:0066) ja Merekeskuse (17501:003:0243) kinnistutele vastavalt taotlusele lisatud ladestusalade plaanile (vt joonis 2). **Hiiumaa Vallavalitsus on oma nõusoleks välja toonud, et ladestamistööde lõpetamisest teavitada Hiiumaa Vallavalitsust e-mailile valitsus@hiiumaa.ee. Hiiumaa Vallavalitsus palub eelisjärjekorras ladestamise ala nr 2 täitmist, sest ala asub veidi eemal kaldast ja on suurem tõenäosus, et kuivenduskraavis settib enamus heljumist põhja ning seda jõuab vähem merre. Vastavad nõuded seatakse ka keskkonnaloale.**

Maa- ja Ruumiameti kitsenduste kaardi järgi asub ladestamise ala nr 2 riigimaantee kaitsevööndis. Aktsiaseltsile Saarte Liinid on lisanud taotlusele¹⁷ Traspordiameti nõusolek. Nõusolekus on välja toodud, et **ladestatava materjali veod korraldada vastavalt joonisel toodud skeemile (vt joonis 3). Riigiteede kasutamine pinnase vedamiseks ladestamisalale on keelatud.**

¹⁶ Kättesaadav taotluse [T-KL/1027918-2](#) lisas 2 ja 5.

¹⁷ Kättesaadav taotluse [T-KL/1027918-2](#) lisas 6.

Joonis 3. Pinnase vedude skeem.

Seega on taotlejal õiguslik alus soovitud tööde elluviimiseks.

2.2.4. Piirkonna muu maakasutus

Lähimad elumajad asuvad süvendusalast ca 700 m kaugusel, pinnaseladustamise alast nr 2 300 m kaugusel. Kultuurimälestisi tööde alal ei ole. Ametlikku supluskohta lähipiirkonnas ei ole.

2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Sõru sadama ümbrus on madal ja tasane, enamjaolt merepinnast 2-5 meetri kõrgune rannikumaa, mis tõuseb merepinnast maantee ehk rannatee suunas. Kavandatava tegevuse asukohas Hiiumaa maismaal on põhjavesi looduslikult maapinnalt lähtuva reostuse eest suhteliselt kaitstud.

Sõru sadam ja Sõru väikelaevasadam paiknevad Soela väina suudmes (VEE3232000). Soela väin on väin Saaremaa ja Hiiumaa vahel. Soela väin ühendab Väinamerd Läänemere avaosaga. Väina laius on umbes 6 km, põhjas on palju madalikke, kive ja liivikuid. Neid eraldavad mõned kitsad 2–3 m sügavused läbipääsud. Soela väina osa, kus töid kavandatakse, kuulub Kassari-Õunaku lahe rannikuvee (EE_14) koosseisu. Kassari-Õunaku lahe rannikuveekogumi ökoloogiline seisund hinnati riikliku keskkonnaseire andmeil seisuga 2021 heaks. Keemiline seisund hinnati 2021. seisuga halvaks järgmiste näitajate tõttu: polübroomitud difenüüleetrid ja elavhõbe kalas, kaadmium settes. Ökoloogiline seisund hinnati 2023 aasta aruande¹⁸ kohaselt heaks, keemiline seisund hinnati halvaks, põhjuseks varasemast PBDE ja Hg kalas, Cd settes.

¹⁸ Kättesaadav: <https://keskkonnaportaali.ee/et/teemad/vesi/pinnavesi/pinnaveekogumite-seisundiinfo>

Pinnaveekogumi seisund määratakse pinnaveekogumi ökoloogilise seisundi või keemilise seisundi alusel, olenevalt sellest, kumb neist on halvem (VeeS § 57 lg 1). Rannikuveekogumi koondseisund on hinnatud halvaks. Seisundi eesmärk aastaks 2027 on hea/erandi leebem eesmärk (erand: KESE halb (Hg, Cd)).

Soela Väina piirkonnas (Sõru) on rannajoon lauge ja kääruline ning merepõhjas domineerib viirsavi. Soela väina avamere poolne merepõhi sügavneb suhteliselt kiiresti. Umbes 4 km kaugusel Sõru piirkonnast on merepõhja sügavused üle 10 m. Kuni sellise kauguseni on põhjareljeef vahelduva iseloomuga ja selles piirkonnas puuduvad püsivad meresetete kuhjepiirkonnad. Seal leidub peamiselt liivakaid-kruusaseid jäänukseteid moreenil või viirsavidel. Umbes 10 km kaugusel on meresügavused juba üle 20 m.

Sõru sadam ja Sõru väikelaevasadam on ajaloolised sadamad, mille faarvaatris ja akvatooriumis ei ole registreeritud olulisi taimestiku ja põhjaloomastiku elupaiku. Sadamaalade põhjaelustik on kujunenud pidevate süvendamiste ja paadiliikluse foonil.

Soela väin ei ole oma hoovuste intensiivsusest tingituna kalaliikidele oluline koelmuala, küll aga oluline rändetee Väinamere ja Hiiumaa lääneosa mereruumi vahel. Rännete põhjuseks on vajadus sigimiseks minna soodsatele kudemisaladele, seejärel liikuda parimatele toitumisaladele (mis tagab kiire kasvu ja järgmise aasta suguproduktide valmimise) ning seejärel leida optimaalsed talvitusalad. Läbi Soela väina liiguvad näiteks tuulehaug, ahven, räim, säinas, merisiig, haug ja koha kudemisaladele Väinamerre ja tagasi toitumisaladele.

Soela väina kaudu rändavad peamiselt veelinnud, kuid see toimib ka maismaaliikide rändesillana Pammana poolsaarelt Emmaste piirkonda ning vastupidi. Tööde ala paikneb Väinamere hoiualal (Hiü) piirist ca 300 m kaugusel, Väinamere hoiualal piirkond on oluline lindude pesitsusala.

2.3.Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Sõru sadama alal (sh akvatoorium) ei asu ühelgi Natura 2000 võrgustiku alal. Tegevuse võimalikus mõjualas asub Natura 2000 võrgustiku Väinamere linnu¹⁹- ja loodusala²⁰, mis jäävad tööde alast ca 300 m kaugusele.

Väinamere linnuala kaitse-eesmärgiks on linnudirektiivi²¹ I lisa linnuliikide ja I lisast puuduvate rändlinnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, kelle elupaiku kaitstakse, on soopart (*Anas acuta*), luitsnökk-part (*Anas clypeata*), piilpart (*Anas crecca*), viupart (*Anas penelope*), sinikael-part (*Anas platyrhynchos*), rägapart (*Anas querquedula*), rääkspart (*Anas strepera*), suur-laukhani (*Anser albifrons*), hallhani (*Anser anser*), väike-laukhani (*Anser erythropus*), rabahani (*Anser fabalis*), hallhaigur (*Ardea cinerea*), kivirullija (*Arenaria interpres*), sooräts (*Asio flammeus*), punapea-vart (*Aythya ferina*), tuttvart (*Aythya fuligula*), merivart (*Aythya marila*), hüüp (*Botaurus stellaris*), mustlagle (*Branta bernicla*), valgepõsk-lagle (*Branta*

¹⁹ Keskkonnaregistri kood RAH0000133

²⁰ Keskkonnaregistri kood RAH0000605

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta

leucopsis), kassikakk (*Bubo bubo*), sõtkas (*Bucephala clangula*), niidurüdi (*Calidris alpina schinzii*), suurrüdi (*Calidris canutus*), väiketüll (*Charadrius dubius*), liivatüll (*Charadrius hiaticula*), mustviires (*Chlidonias niger*), valge-toonekurg (*Ciconia ciconia*), roo-loorkull (*Circus aeruginosus*), välja-loorkull (*Circus cyaneus*), aul (*Clangula hyemalis*), rukkirääk (*Crex crex*), väikeluik (*Cygnus columbianus bewickii*), laululuik (*Cygnus cygnus*), kühmnokk-luik (*Cygnus olor*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*), põldtsiitsitaja (*Emberiza hortulana*), lauk (*Fulica atra*), rohunepp (*Gallinago media*), värbkakk (*Glaucidium passerinum*), sookurg (*Grus grus*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), punaselg-õgija (*Lanius collurio*), kalakajakas (*Larus canus*), tõmmukajakas (*Larus fuscus*), naerukajakas (*Larus ridibundus*), plütt (*Limicola falcinellus*), vöötsaba-vigle (*Limosa lapponica*), mustsaba-vigle (*Limosa limosa*), tõmmuvaeras (*Melanitta fusca*), mustvaeras (*Melanitta nigra*), väikekoskel (*Mergus albellus*), jääkoskel (*Mergus merganser*), rohukoskel (*Mergus serrator*), suurkoovitaja (*Numenius arquata*), kormoran (*Phalacrocorax carbo*), tutkas (*Philomachus pugnax*), hallpea-rähn (*Picus canus*), plüü (*Pluvialis squatarola*), tuttpütt (*Podiceps cristatus*), väikehuik (*Porzana parva*), täpikhuik (*Porzana porzana*), naaskelnokk (*Recurvirostra avosetta*), hahk (*Somateria mollissima*), väiketiir (*Sterna albifrons*), räusktiir (*Sterna caspia*), jõgitiir (*Sterna hirundo*), randtiir (*Sterna paradisaea*), tutt-tiir (*Sterna sandvicensis*), vööt-pöösaliind (*Sylvia nisoria*), teder (*Tetrao tetrix tetrix*), tumetilder (*Tringa erythropus*), mudatilder (*Tringa glareola*), heletilder (*Tringa nebularia*), punajalg-tilder (*Tringa totanus*) ja kiivitaja (*Vanellus vanellus*).

Väinamere loodusala on moodustatud loodusdirektiivi²² I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liikide elupaikade kaitseks. Väinamere looduslalal kaitstavad elupaigatüübid on veealused liivamadalad (1110), jõgede lehtersuudmed (1130), liivased ja mudased pagurannad (1140), rannikulõukad (1150), laiad madalad lahed (1160), karid (1170), esmased rannavallid (1210), püsitaimestuga kivirannad (1220), merele avatud pankrannad (1230), soolakulised muda- ja liivarannad (1310), väikesaared ning laiud (1620), rannaniidud (1630), püsitaimestuga liivarannad (1640), metsastunud lited (2180), kuivad liivanõmmes kanarbiku ja kukemarijaga (2320), jõed ja ojad (3260), kuivad nõmmes (4030), kadastikud (5130), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270), lood (alvarid) (6280), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohostud (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (6530), allikad ja allikasood (7160), lubjarikkad madalsood lääne-mõõkrohuga (7210), liigirikkad madalsood (7230), lubjakivipaljandid (8210), vanad loodusmetsad (9010), vanad laialehised metsad (9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080), rusukallete ja jäärakute metsad (pangametsad) (9180), lammi-lodumetsad (91E0). II lisa nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on hallhüljes (*Halichoerus grypus*), saarmas (*Lutra lutra*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), viigerhüljes (*Phoca hispida bottnica*), harilik hink (*Cobitis taenia*), harilik võldas (*Cottus gobio*), jõesilm (*Lampetra fluviatilis*), harilik vingerjas (*Misgurnus fossilis*), emaputk (*Angelica palustris*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), nõmmnelk (*Dianthus arenarius subsp. arenarius*), roheline kaksikhammas (*Dicranum viride*), kõnt-tanukas (*Encalypta mutica*), soohilakas (*Liparis loeselii*), madal unilook (*Sisymbrium supinum*), püst-linalehik (*Thesium ebracteatum*), jäik keerdsammal (*Tortella rigens*), teehe-mosaiikliblikas (*Euphydryas aurinia*), suur-mosaiikliblikas

²² Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta

(*Hypodryas maturna*), paksukojaline jõekarp (*Unio crassus*), vasakkeermene pisitigu (*Vertigo angustior*), väike pisitigu (*Vertigo genesii*) ja luha-pisitigu (*Vertigo geyeri*).

Väinamere linnuala ja Väinamere loodusala kattub LKS alusel siseriiklikult kaitstava Väinamere hoiualaga²³.

Hoiualade kaitsekord tuleneb LKS §-dest 14, 32 ja 33. Hoiuala on elupaikade ja kasvukohtade kaitseks määratud ala, mille säilimise tagamiseks hinnatakse kavandatavate tegevuste mõju ja keelatakse ala soodsat seisundit kahjustavad tegevused. Hoiuala moodustatakse loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku soodsa seisundi tagamiseks. Hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi²⁴.

Tööde piirkonna vahetus läheduses asuvad III kaitsekategooria kaitsealuste taimeliikide kähkjaspunase sõrmkäpa (*Dactylorhiza incarnata*), soo-neiuvaiba (*Epipactis palustris*) ja kahelehise käokeele (*Platanthera bifolia*) kasvukohad ning kahe III kaitsekategooria kaitsealuse linnuliigi liivatüll (*Charadrius hiaticula*) ja punajalg-tilderi (*Tringa totanus*) leiukohad. Sadama-ala läheduses on inventeeritud loopealsete elupaigatüüp (6280).

LKS § 55 lg 6¹ tulenevalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ja tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal.

LKS § 55 lg 8 kohaselt on keelatud III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas.

2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Olulisemad inimese tervist mõjutavad keskkonnategurid on välisõhu ja vee kvaliteet ning müra ja vibratsiooni tase. Elanike tervise kaitsmiseks on nende keskkonnateguritele kehtestatud normid, millega keskkonnamõju põhjustavate tegevuste kavandamisel tuleb arvestada.

Häirivuse all mõeldakse tegurit, mida üksikisik või rühm tajub negatiivsena, ebameeldivana ja soovimatuna (WHO 1980) ning seda ei ole võimalik normtasemetega reguleerida.

Piirkonnas ei ole teada alasid, kus õigusaktidega inimese tervise ja heaolu kaitseks kehtestatud keskkonnakvaliteedi nõudeid oleks ületatud. Olemasoleva sadama hooldussüvendamine tagab ohutama navigeerimise.

3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

3.1. Mõju suurus

Mõjuala ulatus sõltub konkreetsest mõju liigist. Lisaks veel:

²³ Vabariigi Valitsuse 18.05.2007 määrus nr 157 „Vabariigi Valitsuse 8. septembri 2005. a määruse nr 233 „Hoiualade kaitse alla võtmine Hiiu maakonnas” muutmine“

²⁴ LKS § 32 lg 2

- tööde mahust;
- läbiviimise ajast;
- läbiviimise logistilistest lahenditest;
- kasutatud tehnoloogiast ja tehnikast;
- meteoroloogilistest tingimustest.

3.1.1. Mõju merepõhjaelustikule

Süvendamistöodel hävib vahetult süvendusala põhjaelustik. Lisaks, paisatakse veesambasse settematerjali osakesi, mis moodustavad heljumi.

Eesti Merestrateegia²⁵ üheks keskkonnasihiks on, et merepõhja terviklikkus on tasemel, mis tagab ökosüsteemi funktsioneerimise ja struktuuri.

Käesolevalt on süvendamisega vahetult mõjutatava merepõhja pindala 0,03 km². Kuna sadamas on süvendustöid teostatud regulaarselt pika aja jooksul, siis ei kahjusta tegevuse samas mahus jätkumine merepõhjaelustikku ja elupaikasid. Süvenduspinnase paigutamisel maismaale merepõhja ei mõjutata.

Merepõhjaelustikku mõjutab ka heljum, eeskätt läbi valguskliima halvenemises ja troofsustaseme tõus. Ülespaisatav põhjasete püsib mõnda aega veesambas ning võib hoovuste ja lainetusega kanduda sadamast pisut kaugemale, mistõttu võib mõju põhjaloomastikule esineda ka veidi kaugemal. Teisalt, ka väga suur põhja settinud heljumi kogus võib tugevalt vaesustada põhjaelustiku taime- ja loomakooslusi. Lisandunud heljumi mõju põhjakooslustele võib täheldada veel 1-3 aastat pärast teostatud töid. Seejärel taastub loomastiku liigiline koosseis, arvukus ja biomass normaalsele tasemele²⁶.

Kuna tegemist on kasutuses oleva sadamaga, siis võib eeldada, et piirkonnas levinud põhjataimed ja –loomad on kohanemisvõimelised ning mõnevõrra suurema ajutise heljumi sisaldusega kohanenud, kuna ka paatide mootorite sõukruvid tekitavad vee liikumist ja seeläbi setete paiskumist veemassi sadama piirkonnas. Siiski ei tohi teostada töid tugeva tuulega. Meede on juba varasemalt fikseeritud keskkonnalaal.

Tööde vastaval korraldusel ei ole ette näha merepõhja elustiku ja elupaikade kadu või killustamist. Seega taotluses kavandatud tegevuse mõju mere elupaigatüüpidele ja elustikule on väike.

3.1.2. Mõju kalastikule

Kalade seisukohalt on ebasoovitavam ajavahemik süvenduseks kudeaeg ja sellele järgnev larvide arenguaeg. Kalastikku mõjutab heljum enim, kui heljumi kontsentratsioon veesambas ületab tavalist fooninäitu 5 mg/l võrra. Sellisel juhul võivad kalade larvidel ja noorjärkudel tekkida probleemid hingamisega²⁷. Vältides töid kalade kudeajal ei kahjustata kudemisajal tööde piirkonda sattuvaid kalasid ega kalade noorjärke ega marja. Kui tööd teha väljaspool kalade kudeaega (aktiivne kudeperiood piirkonnas 15.04-15.05), siis mõju kalastikule vähene.

²⁵ Eesti merestrateegia meetmekava kinnitati 22.02.2023 keskkonnaministri käskkirjaga nr 16-7/23/5. Eesti merestrateegia materjalid kättesaadavad: <https://kliimaministeerium.ee/keskkonnakasutus/merestrateegia#iii-etapp-mereala-m> (25.07.2025).

²⁶ TÜ Eesti Mereinstituut, 2020. Kunda sadama süvendusjärgne merekeskkonna seire 2020. aastal.

²⁷ OÜ EstKONSULT, 2020. Kelnase sadama vee erikasutusloa KMH Töö nr E1401.

Ühtegi meriforelli jõge ja siiakoelmut läheduses ei ole ning seega ei pea rakendama sügisest piirangut. Sellest tulenevalt ei ole vee erikasutustöid lubatud teostada kalade kudeperioodil 15.04-15.05. Meede on juba varasemalt fikseeritud keskkonnalal.

3.1.3. Mõju linnustikule

Suurenenud heljumi kontsentratsioon vees võib vähendada sukeldavate lindude nägemisraadiust ning seeläbi mõjuda ka saagipüüdmise efektiivsust. Teatud kriitilistel perioodidel, nagu talv ning pesitsusaeg, on toidu kiire ning efektiivne kättesaamine lindudele eluliselt tähtis. Kriitilise kontsentratsioonina, millest alates tekib negatiivne mõju, on ära toodud 15 mg/l²⁸. Vee hägustumisega kaasnev nähtavuse vähenemine raskendab sukelduvatel lindudel (sh tiirudel) toidu leidmist ning vee hägustumisel peavad nad lendama oma pesitsusaladest väga kaugele.

Lisaks võivad mõjud linnustikule toimuda müra häiringute kaudu süvendamisel ja süvenduspinnase paigutamisel. Katsed on näidanud, et näiteks tiirud on koloonias seda häiritumad, mida tugevam on kõlaritest mängitud müra – 65-85 dB müra juures muutusid linnud valvsaks, 90-95 dB juures juba lahkusid pesalt²⁹. Eriti ohtlik on pesapoegadele pidev müra³⁰. Enamuse linnuliikide jaoks jääb mõju avaldavate häiringute tsoon suurusjärku sadakond meetrit³¹. Mõnedel juhtudel on soovitatud rakendada ka 500 m laiust puhverala³².

Lähtuvalt LKS § 55 tuleks vee erikasutustööd teostada väljaspool lindude pesitsusaega. Taotluse kohaselt akvatooriumis teostatavate hooldussüvendus tööde tegemist ja pinnase paigutamist välditakse lindude pesitsusajal, 15.04 -15.07; mürarikkaid ehitustöid, mille käigus kandub sadama territooriumist kaugemale olulist müra, välditakse 01.04-31.07. Meede on juba varasemalt fikseeritud keskkonnalal.

3.1.4. Mõju vee kvaliteedile (troofsus ja ohtlikud ained)

Lääne-Eesti vesikonna veemajanduskavas³³ (VMK) on markeeritud probleemina Hg ja PBDE kalas ning Cd settes.

Elavhõbe (Hg) on prioriteetne ohtlik aine (keskkonnaministri 24.07.2019 määruse nr 28 „Prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete nimekiri, prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused ning nende kohaldamise meetodid, vesikonnaspetsiifiliste saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused, ainete jälgimisnimekirjaga seotud tegevused“ (määrus nr 28) § 2). Settes ja/või elustikus

²⁸ Gasum Oy, 2016. Soome ja Eesti vaheline maagaasitorustik BALTICCONNECTOR. Keskkonnamõju hindamise aruanne. Kättesaadav: https://elering.ee/sites/default/files/attachments/BALTICCONNECTOR_YVA_Estonia_29022016_0.pdf (25.07.2025).

²⁹ Brown, A.L., 1990. Measuring the effect of aircraft noise on sea birds Environment International 16: 587-592.

³⁰ Hayward, L.S., Bowles, A. E., Ha J. C., Wasser, S. K., 2011. Impacts of acute and long-term vehicle exposure on physiology and reproductive success of the northern spotted owl. Ecosphere 2; Schroeder, J., Nakagawa, S., Cleasby, I. R., Burke, T., 2012. Passerine Birds Breeding under Chronic Noise Experience Reduced Fitness. PLoS ONE 7: e39200.

³¹ Skepast&Puhkim OÜ, 2021. Aseri Sadam OÜ veeloa taotluse keskkonnamõju hindamine (kmh). Töö nr 2019-0067.

³² Chatwin, T.A., 2010. Set-back distances to protect nesting and roosting seabirds off Vancouver island from boat disturbance. A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of master of science. University of Victoria.

³³ Veemajanduskavade info on kättesaadav <https://envir.ee/veemajanduskavad-2022-2027> (25.07.2025).

akumuleeruvate prioriteetsete ainete sisalduse pikaajalise dünaamika analüüsi (*ohtlike ainete analüüs*)³⁴ kohaselt Eestis elavhõbedat ega selle ühendeid ei toodeta, kuid elavhõbedat esineb looduslikult põlevkivis. Eestis on peamisteks elavhõbedade keskkonda sattumise allikateks soojus ja elektri jaamad, põlevkivitööstuse jäätmed, kodumajapidamiste ahjud ja katlad, jäätmekäitlus, tuhastamine, reoveesetega pinnasesse, olmejäätmete lahtine põletamine, lahustid kodumajapidamistes ja tubaka põletamine ning ilutulestik. Seega on Hg piirnormide ületamine põhjustatud Läänemere üldisest seisundist.

Ohtlike ainete analüüsi kohaselt on bromodifenüüleetrid (PBDE) prioriteetsed ohtlikud ained, mida Eestis ei toodeta, kuid kuna väikesed sisaldused toodetes on endiselt lubatud, võib neid ka Eestis tööstustes kasutatavates pooltoodetes ja materjalides leiduda. PBDE peamised allikad on põlevkivitööstuse jäätmed (u 7,5 kg/a), liiklusvahendite kulumine, reoveesetted (0,3 kg/a), vrakkide demonteerimine, jäätmete töötlus ja kõrvaldus, prügilapõlengud ja prügila nõrgvesi, tekstiil- ja karusnahatoodete pesu ja keemiline puhastus. Seega kavandatav tegevus PBDE piirnormide ületamist ei põhjusta.

Ohtlike ainete analüüsi kohaselt on kaadmium (Cd) prioriteetne ohtlik aine. Tööstuses kasutatakse kaadmiumi peamiselt patareides, pigmendina ja metallipindade kattekihtide tootmiseks. Toodetakse ka kõrvalsaadusena värviliste metallide kaevandamisel, sulatamisel ja rafineerimisel, fosforväärtiste tootmisel ja fossiilsete kütuse põletamisel. Suur osa toodetakse jäätmete (peamiselt patareide) ümbertöötlemise käigus. Looduslikul teel vabaneb kulutamise, erosiooni ja abrasiooni ning metsatulekahjude ja vulkaanipursete tagajärjel. Eestis kaadmiumi ega selle ühendeid ei toodeta, kuid esineb looduslikult põlevkivis. Jääkreostusena on Kroodi ojas, Erra jões ja fenoolisoos. Peamised allikad: põlevkivitööstuse jäätmed (11652 kg/a), mineraalne fosforväärtis (kuni 534 kg/a), soojus- ja elektri jaamad (sh põlevkivist) (492 kg/a), kodumajapidamiste ahjud ja katlad (197 kg/a), reoveesetega pinnasesse (34 kg/a), tööstuslikud ahjud (18 kg/a), põlevkivi kaevandamine ja põlevkiviõli tootmine (u 13 kg/a), tubaka põletamine ja ilutulestik (11 kg/a), olmejäätmete lahtine põletamine (11 kg/a) ja autopesulad (kuni 8 kg/a). Seega kavandatav tegevus Cd piirnormide ületamist ei põhjusta.

Käesoleval juhul võiksid heited vette kaasneda pinnase liigutamisel aga ka avariide korral. Ptk 1.5. kohaselt süvendatav pinnas reostunud ei ole. Täpsemad pinnase analüüsid ei ole vajalikud HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhendi³⁵ p 6.10. c kohaselt: märgatavate varasemate ja praeguste saasteallikate puudumine ja kui süvendamine ei ületa 10 000 tonni aastas. Arvestades süvendamise mahtu ja reostusallikate puudumist ei ole näha ette saasteainete paiskumist vette.

Süvendamise maht on väike, ei toimu kaadamist, seega ei paisata setetest vette ka märkimisväärselt toitaineid, mis võiks põhjustada täiendavat pelaagilist primaarproduktiooni määral, et mõjutada veekogumi seisundit. Üldisi veekaitse eesmärges silmas pidades (VeeS § 31 lg 1 p 6) ning hajuheite minimeerimiseks (VeeS § 119 p 6) on võimalik rakendada vastavaid töökorralduslikke nõudeid: ei tohi töid teha tugeva tuulega, tuleb kasutada töökorras tehnikat ja vältida avariide teket. Meetmed on juba varasemalt seatud keskkonnaloale.

2024. a HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhendis soovitatakse võimalikult vältida süvendatava materjali kaadamist kaadamiskohtadesse ning kasutada pinnas kasulikult

³⁴ Keskkonnaagentuur, 2020 „Settes ja/või elustikus akumuleeruvate prioriteetsete ainete sisalduse pikaajalise dünaamika analüüs“, Tallinn.

³⁵ HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhend. Kättesaadav: <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2024/03/HELCOM-Guidelines-for-Management-of-Dredged-Material-at-Sea.pdf> (25.07.2025).

(HELCOM Süvendamise ja kaadamise juhend p 7.2.1). Taotluse kohaselt paigutatakse pinnas maismaale. Seega on kaadamine keelatud. Meede on juba varasemalt fikseeritud keskkonnalal.

Teostades töid vastavalt keskkonnaloas toodud nõuetele ja tingimustele, jäävad vee erikasutusega kaasneda võivad võimalikud muutused veekeskkonnas loodusliku muutlikkuse piiridesse, muutused on ajutised ning mõju Kassari-Õunaku lahe rannikuveekogumile on lokaalne ja tegevuse tulemusena ei halvene seisund veepoliitika raamdirektiivi mõttes.

3.1.5. Mõju rannale

Ranna kaitse eesmärk on rannal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine (LKS § 37 lg 1 p 1 koosmõjus LKS § 34).

Kavandatav süvendustegevus toimub olemasoleva sadama sissesõidu ja akvatooriumi piirkonnas. Seega puudub süvendamisel mõju rannale ning ranna kooslustele.

Süvendatav pinnas kavandatakse paigutada maismaale. Taotluse kohaselt muudetakse pinnase paigutuse asukohta. Pinnas pumbatakse esmalt Sadama (17501:003:0086) kinnistul paiknevasse settebasseini, millest see pärast tahenemist veetakse ladestamise aladele (Merekeskuse 817501:003:0243 ja Kooli 17501:003:0066). Sadama kinnistule, kui ka Merekeskuse ja Kooli kinnistule on varasemalt süvenduspinnast paigutatud Sõru sadama ja Sõru väikelaevasadama (keskkonnaluba KL-507765) süvendamise käigus (vt foto 2 ja 3).

Foto 2. Varasem pinnase paigutamine Merekeskuse ja Kooli kinnistul. Foto 2025 juuni.

Foto 2. Varasem pinnase paigutamine Sadama kinnistul. Foto 2025 juuni.

Taotluse kohaselt **pinnase ladestamisel aladele 1 ja 2 jälgitakse, et pinnas ei valguks üle piiride naabermaadele. Selleks rajatakse aladele kujupüsivad nõlvad. Ladestamise ala 2 kõrval paiknev kuivenduskraav hoitakse ladestamise ajal töökorras.** Seega, keskkonnaloas muudetakse tingimused seoses pinnase ladustamise asukohaga ja töökorraldusega. **Lisaks tuleb esimeses järjekorras paigutada pinnas alale 2, sest ala asub veidi eemal kaldast ja on suurem tõenäosus, et kuivenduskraavis settib enamus heljumist põhja ning seda jõuab vähem merre. Lisaks, keelatud on kaldajoone muutmine, merepoolses osas tuleb nõlv kujundada võimalikult lauge kaldega mere suunas, et veetõusu korral oleks veel kuhu liikuda. Tingimused fikseeritakse keskkonnaloal.**

3.1.6. Mõju hüdroloogilisele režiimile

Kavandatakse olemasoleva sadama hooldussüvendamist. Ei kavandata uute rajatiste rajamist. Seega ei ole ka tegevuse jätkamisel näha ette oluli muutusi rannaprotsessid.

3.2. Mõjuala ulatus, näiteks geograafiline ala ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus

Süvendamise mõju võib avalduda otseselt mereelustikule (põhjataimestik ja –loomastik, kalastik, mereimetajad) vahetult tööde alal. Lisaks on mõjutatud alal, kuhu heljum ja müra kandub. HELCOM on välja on pakkunud, et heljumi leviku mõju piirkonnaks on 500 m fikseeritud raadius ümber süvendamise punkti³⁶. Võimalikku mõju saab vähendada tööde ajastamise ja meteoroloogiliste tingimuste järgimisega (ei tehta töid tugeva tuulega). Arvestades tööala (olemasolev sadam) ja tööde mahtu, ei oma kavandatavad vee erikasutustööd

³⁶Helsinki Commission, 2018. Estimating physical disturbance on seabed. Kättesaadav: <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2019/08/BSEP164.pdf> (25.07.2025).

olulist negatiivset mõju vee kvaliteedile, piirkonna elustikule, elupaikadele ning veerežiimile, kui järgitakse lisaks keskkonnaloas määratud tingimusi (ptk 3.8.). Mõju on lokaalne.

Elamud asuvad töödepiirkonnast eemal. Regulaarne hooldussüvendamine võimaldab regulaardliinde korraldamist ja sadama kasutamist väikelaevadega. Seega on tegevuse mõju inimestele positiivne - tagatakse paljudele ohutu navigatsioon.

3.3. Mõju ilmnemise tõenäosus ja aeg

Olulisuse hinnang on kokkuleppeline, teaduses on laiemalt kasutuses 5% ja 10% piir, see tähendab, nähtus peab olema mõjutatud vähemalt 5% või 10% ulatuses ja seejuures nimetatud erinevus peab lisanduma looduslikule varieeruvusele³⁷.

Olemasoleva objektiivse teabe põhjal ei avalda vee erikasutustööd tõenäoselt olulist mõju veekeskkonnale, sh ranniku elupaikadele, merepõhja elupaikadele, elustikule, kalastikule ja linnustikule ning inimese heaolule, kui järgitakse ptk 3.8. toodud töökorralduslikke nõudeid ning tehakse teid taotluses toodud eesmärgil ja viisil. Sellisel juhul on tööde mõju ka ajutine, st ilmnevad vaid tööde tegemise ajal. **Seega tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnaloa taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses. Keskkonnaloale kantud nõuete mitte täitmise korral on Keskkonnaametil, vastavalt KeÜS § 62 lg 2 ja VeeS § 194 lg 2 p 4, õigus tunnistada keskkonnaluba kehtetuks.** Sel juhul kõik võimalikud muutused jäävad loodusliku muutlikkuse piiridesse ja on pöörduvad ning mõju rannikuveekogumile on lokaalne ja tegevuse tulemusena ei halvene rannikuveekogumi seisund veepoliitika raamdirektiivi mõttes.

3.4. Mõju laad, tugevus, kestus, sagedus ja pöördumus ja seire vajadus

Võimalik mõju veekvaliteedile ning müra on ehitusaegsed ja mööduvad peale ehitustegevuse lõppu. Võimaliku avariiolekorra tekke, mille tõttu reostub vesi ning pinnas, tõenäosus on madal, arvestades, et kasutatav tehnika peab vastama kehtivatele tehnilistele eeskirjadele. Töökorras tehnika kasutamise nõue on juba varasemalt fikseeritud keskkonnaloal. Samuti väheneb avariide oht, kui töid välditakse tugeva tuulega (tuulekiirus üle 10 m/s). Siiski, lähtuvalt ettevaatusprintsibist seatakse nõuded toiminguteks avariide korral: **Naftasaaduste või muude mürgiste ainete looduskeskkonda sattumisel, avarii või selle ohu korral koheselt võtta tarvitusele abinõud avariilise reostuse peatamiseks ja likvideerimiseks või ennetamiseks.**

Rakendades keskkonnaloaga seatud nõudeid (vt ptk 3.8.) taastub olemasolev olukord tööde järgselt ning olulisi negatiivseid häiringuid ei teki. Seire teostamine ei ole vajalik.

3.5. Mõju piiriülesus

Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriüleseid mõjusid.

³⁷ Tõnis Pöder, 2017. Keskkonnamõju hindamise käsiraamat. Kättesaadav: https://www.envir.ee/sites/default/files/poder_kmh_kasiraamat.pdf (25.07.2025).

3.6. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

Tööde ala jääb Natura 2000 võrgustikku kuuluvast Väinamere linnualast ligikaudu 280 m kaugusele idasse. Linnuala kaitse-eesmärgiks on linnudirektiivi I lisa linnuliikide ja I lisast puuduvate rändlinnuliikide elupaikade kaitse.

Sadama sissesõidukanali puhastamisega võib kaasneda lindude häirimine ja veekvaliteedi langus (sh toitumistingimuste halvenemine) tekkiva heljumi tõttu.

Linnuala eesmärgiks olevad liigid on seotud merealaga või kaldalähedaste aladega. Inimesepoolne häirimine segab lindude pesitust, toitumist ning pikendab energiavarude kogumiseks vajalikku aega.

Sadama piirkonda toitumisalana kasutavate lindude jaoks on oluline, et süvendamise käigus tekkiv heljum ei halvendaks nende toitumistingimusi. Süvendustööde käigus vette sattunud heljum võib mõjutada veelindude toitumistingimusi otseselt ja kaudselt. Otsese mõjuna võib käsitleda vee hägustumist ja heljumi settimist merepõhja elustiku kooslustele. Oluline on, et töid teostatakse madalveeperioodil ja tuulevaikse ilmaga, et vältida heljumi levikut.

Mõjud linnustikule võivad toimuda ka müra häiringute kaudu. Sadamas toimuvad tööd meres ja mere ääres, kus müra levib kaugemale (puuduvad summutavad elemendid), siis võib tekkiv pidev müra olla piisavalt vali, et mõjutada piirkonnas pesitsevaid linde. Vältimaks ebasoodsaid häiringuid linnustikule, tuleb vältida süvendustöid lindude pesitsusperioodil 15. aprillist kuni 15. juulini. Nimeatud töökorraldus on välja toodud taotluses ning see fikseeritakse keskkonnaloas. Arvestades, et töid teostatakse lühiajaliselt ja need toimuvad olemasoleva sadama akvatooriumis, ei mõjuta tegevus eeldatavalt linnustikku.

Väinamere loodusala on moodustatud loodusdirektiivi I lisa elupaigatüüpide ja II lisa liikide elupaikade kaitseks.

Kavandatud töödega piirneva mereala kohta on TÜ Eesti Mereinstituudi poolt 2005-2007. a ja 2015. a välitööandmete alusel teostatud mereelupaigatüüpide modelleerimine, mille kohaselt on alal tõenäosus liivased ja mudased pagurannad (1140) karide (1170) ning veealused liivamadalad (1110) elupaigatüüpide esinemiseks.

Sadama läheduses on inventeeritud loopealsete (6280) elupaigatüüp ning eelnevalt nimetatud kaitsealused taimeliigid.

2016. aastal koostatud KMH aruandes on välja toodud, et eksperdid tegid Sadama³⁸ ja Merekeskuse³⁹ katastriüksusel välitöid 12.06.2015 ja soo-neiuvaiba esinemist seal ei tuvastanud. Selle eeldatav põhjus on pilliroo domineerimine koosluses. Kasvukoha karjatataval osal kõrgekasvulised taimed ei domineeri, ning seal on soo-neiuvaiba esinemine võimalik.

Taotluse kohaselt ladustatakse süvendatud pinnas varasemalt kasutatud aladele.

³⁸ Katastritunnus 17501:003:0086

³⁹ Katastritunnus 17501:003:0243

Kuna taotletavad süvendustööd toimuvad olemasoleva sadama akvatooriumis ja varasemalt juba inimtegevusest mõjutatud alal, siis ei muuda see mereelupaigatüüpide pindala, kvaliteeti ega elustikku. Tööd mõjutavad vee-elustikku eelkõige heljumi leviku kaudu, kuid see mõju on lühiajaline, ilmnedes üksnes tööde teostamise perioodil.

Järeldus

Kavandatav tegevus ei mõjuta Väinamere linnuala ja loodusala ega kaitstavate liikide elupaikasad, kui süvendustöid ja süvenduspinnase maismaale paigutamise töid ei tehta lindude pesitsusperioodil 15. aprillist kuni 15. juulini ning tööd peatatakse tugeva tuulega (tuule kiirus on üle 10 m/s ja laine kõrgus on üle 0,5 m), et vältida heljumi levikut kaugemale merealale. Vastav tööde korraldus on välja toodud taotluses ning fikseeritakse ka keskkonnaloal.

3.7. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Teadaolevalt puuduvad piirkonnas teised vee erikasutusega seotud tegevused. Ei ole teada teisi tegevusi, millega võib tekkida koosmõju.

3.8. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Lähtudes taotlusest, eelhinnangust, arvestades määrus nr 31 § 5 lg 2, KeHJS § 11 lg 8¹, VeeS § 193 lg 1 p 6, 8, 9 ja 12 ja (keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (*KeÜS*) § 53 lg 1 p 6, seatakse lisatakse keskkonnaloale töökorralduslikud nõuded:

Tööde teostamise tingimused ja nõuded (loa tabel V11):

- 1) Välja süvendatud pinnas tuleb paigutada maismaale, esmalt Sadama (17501:003:0086) kinnistul paiknevasse settebasseini, millest see pärast tahenemist veetakse ladestamise aladele (Merekeskuse 817501:003:0243 ja Kooli 17501:003:0066), joonis 2 märgitud aladele.
- 2) Eelisjärjekorras tuleb alustada pinnase ladestamist alal nr 2, sest ala asub veidi eemal kaldast ja on suurem tõenäosus, et kuivenduskraavis settib enamuse heljumist põhja ning seda jõuab vähem merre.
- 3) Pinnase ladestamisel aladele 1 ja 2 tuleb jälgida, et pinnas ei valguks üle piiride naabermaadele ega veekogusse. Selleks tuleb rajada aladele kujupüüvad nõlvad. Merepoolses osas tuleb nõlv kujundada võimalikult lauge kaldega mere suunas, et veetõusu korral oleks veel kuhu liikuda. Keelatud on kaldajoone muutmine.
- 4) Ladestamise ala 2 kõrval paiknev kuivenduskraav tuleb hoida ladestamise ajal töökorras.
- 5) Riigiteede kasutamine pinnase vedamiseks ladestamisalale on keelatud. Ladestatava materjali veod korraldada vastavalt skeemile (vt joonisel 3).

Toimingud avarii korral (loa tabel V16):

Naftasaaduste või muude mürgiste ainete looduskeskkonda sattumisel, avarii või selle ohu korral koheselt võtta tarvitusele abinõud avariilise reostuse peatamiseks ja likvideerimiseks või ennetamiseks.

Muud asjakohased meetmed (loa tabel V16):

Tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnaloa taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses.

Keskkonnaloale kantud nõuete mitte täitmise korral on Keskkonnaametil, vastavalt KeÜS § 62 lg 2 ja VeeS § 194 lg 2 p 4, õigus tunnistada keskkonnaluba kehtetuks.

Kehtima jäävad ülejäänud keskkonnaloa nõuded ja tingimused.

4. Eelhinnangu järelendus

Keskkonnaluba taotletakse Rohuküla akvatooriumi hooldussüvendustöödeks 10 aasta jooksul kogumahus 9900 m³. Eesmärk on viia läbi vajaduspõhiseid hooldussüvendamisi sadamaregistris deklareeritud sügavuste tagamiseks. Süvenduspinnas paigutatakse madalale merealale põhjabasseini kaguosas, tegevuse käigus muutub kaldajoon.

Keskkonnaameti hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju. Otsustajal piisavat teavet, et jätta KMH algatamata, mistõttu KMH ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- kavandatav tegevus ei mõjuta oluliselt kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
- kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon puudub. Kavandatav rajatis ei mõjuta oluliselt rannaprotsesse. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega;
- kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolekordi või suurõnnetusi.

Oluline on lähtuda järgmistest nõuetest ja tingimustest:

- 1) Välja süvendatud pinnas tuleb paigutada maismaale, esmalt Sadama (17501:003:0086) kinnistul paiknevasse settebasseini, millest see pärast tahenemist veetakse ladestamise aladele (Merekeskuse 817501:003:0243 ja Kooli 17501:003:0066), joonis 2 märgitud aladele.
- 2) Eeliskorras tuleb alustada pinnase ladestamist alal nr 2, sest ala asub veidi eemal kaldast ja on suurem tõenäosus, et kuivenduskraavis settib enamus heljumist põhja ning seda jõuab vähem merre.
- 3) Pinnase ladestamisel aladele 1 ja 2 tuleb jälgida, et pinnas ei valguks üle piiride naabermaadele ega veekogusse. Selleks tuleb rajada aladele kujupüüvad nõlvad. Merepoolses osas tuleb nõlv kujundada võimalikult lauge kaldega mere suunas, et veetõusu korral oleks veel kuhu liikuda. Keelatud on kaldajoone muutmine.
- 4) Ladestamise ala 2 kõrval paiknev kuivenduskraav tuleb hoida ladestamise ajal töökorras.
- 5) Riigiteede kasutamine pinnase vedamiseks ladestamisalale on keelatud. Ladestatava materjali veod korraldada vastavalt skeemile (vt joonisel 3).
- 6) Naftasaaduste või muude mürgiste ainete looduskeskkonda sattumisel, avarii või selle ohu korral koheselt võtta tarvitusele abinõud avariilise reostuse peatamiseks ja likvideerimiseks või ennetamiseks.
- 7) Tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnaloa taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahu, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses. Keskkonnaloale kantud nõuete mitte täitmise korral on Keskkonnaametil, vastavalt KeÜS § 62 lg 2 ja VeeS § 194 lg 2 p 4, õigus tunnistada keskkonnaluba kehtetuks.

Kehtima jäävad ülejäänud keskkonnaloa nõuded ja tingimused.

Kai Ginter
vanemspetsialist
veeosakond

Maris Pertel
spetsialist
looduskasutuse osakond

Märt Kesküla
vanemspetsialist
jahinduse ja vee-elustiku büroo